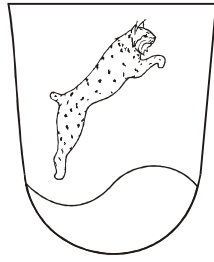

OBČINA ŽUŽEMBERK

Problematika vodooskrbe v Občini Žužemberk

PROBLEMATIKA VODOOSKRBE V OBČINI ŽUŽEMBERK

Občina Žužemberk ima po zadnjih podatkih Statističnega urada RS 4694 prebivalcev. Brez primerne oskrbe v vodo iz javnega vodovoda je skoraj celotna površina na levem bregu reke Krke, predvsem Ajdovška planota. Brez javnega vodovoda pa so tudi nekateri manjši zaselki ali deli naselij.

Brez javnega vodovoda so v naseljih Reber in Zalisec s **168 – prebivalci**.

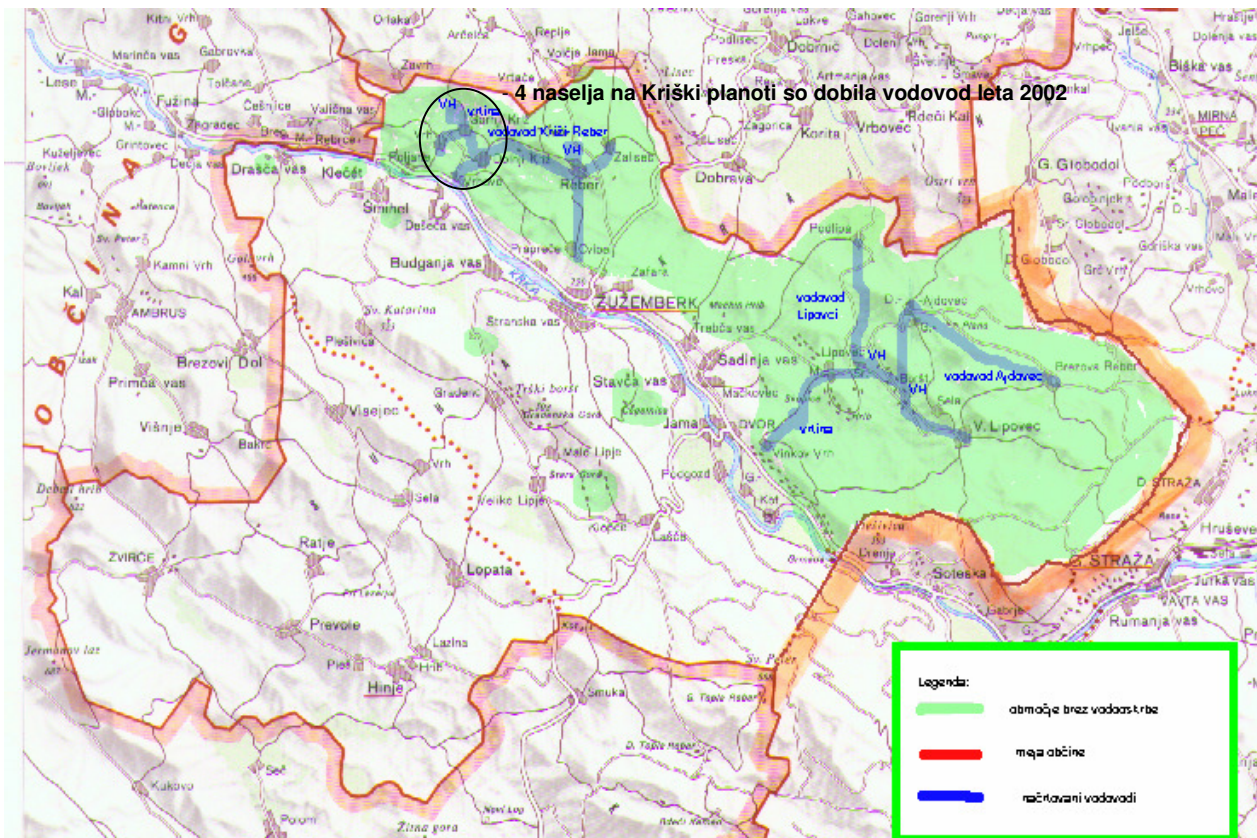
Na Ajdovski planoti so brez javnega vodovoda naslednja naselja: Podlipa, Gornji in Dolnji Ajdovec, Brezova Reber, Mali, Srednji in Veliki Lipovec, Boršt, Sela pri Ajdovcu, Vinkov Vrh s skupaj **547 prebivalci**.

K tem prebivalcem pa je potrebno prišteti še prebivalce, ki živijo v zaselkih ali delih naselij, kjer še ni urejenega primerne javnega vodovodnega omrežja. Ti deli naselij ali zaselki so: Dolnji Kot (12 prebivalcev), Gradenc (10), Šmihel-Sevnica (5), Klečet-Trzno (15), Vinkov Vrh-Skopice (15), Drašča vas-Jožman (3), Malo Lipje-Žvenglovc (4), Stavča vas-Cegelnica (10) in Žužemberk-Zgornji Cvibelj (20), skupaj **89 prebivalcev**.

(*) Podatki so približni, saj se letno spreminjajo.

Če pogledamo v celoti je brez primerne oskrbe z vodo več kot **804 prebivalcev (*)** Občine Žužemberk, kar je **19,2 % vseh občanov** Občine Žužemberk.

Oskrba vseh ostalih prebivalcev (razen prebivalcev Kriške planote) z pitno vodo je iz zacetja Globočec, ki je lahko prav tako oporečen vodni vir, saj je nesreča z izlitjem olja v Orneku povzročila, da ni imel niti en prebivalec Občine Žužemberk primerne oskrbe s pitno vodo.

slika 1; zelene lise so območja občine brez javnega vodovoda, vodovod Križi je delno zgrajen

Izjemen problem obstoječega vodovodnega sistema pa ne predstavlja samo potencialno oporečni vodni vir ampak tudi neustrezni materiali in neverjetne vodne izgube.

Glede na poročilo o stanju oskrbe s pitno v Občini Žužemberk, ki ga je pripravilo javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o. je razvidno, da je bilo samo v letu 2004 načrpanih 333.582 m³ vode, od tega je bilo prodane le 166.293 m³. Iz tega izhaja, da so vodne izgube 50,15% predvsem zaradi neustreznih materialov (PE-HD, PVC in AC) in gradnje, ki je bila izvedena v 70 – letih prejšnjega stoletja.

Po ustanovitvi novih občin je javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o. v letu 2000 pristopila k ločenemu obračunavanju stroškov po posameznih občinah in glede na poslovna poročila je bilo v obdobju 2000-2007 za občino Žužemberk kar dobrih 589.384,61 EUR (141.240.128,06 SIT) izgube, kar Komunala Novo mesto d.o.o. do občine izkazuje kot terjatve. Tako sta proti Občini Žužemberk bili podani že dve tožbi, in sicer v letu 2002 za 267.129,99 EUR (64.015.031,02 SIT) za leti 2000 in 2001, in v letu 2007 za 94.426,79 EUR (22.628.435,95 SIT). Ob temu pa je potrebno poudariti, da je cena za kubični meter vode že tako visoka za prebivalce Suhe krajine, s tem, da je v strukturi cene vode odpisana že vsa amortizacija .

Glede na trenutno zakonodajo bi morala občina, ki ima že tako razvojne in demografske probleme poplačati oz. sofinancirati tudi te izgube.

Suha krajina ni dobila svojega imena kar tako, pa vendar, danes ne bi smelo biti več razlogov, da bi prebivalci demografsko ogroženih vasi na območju z razvojnimi in strukturnimi problemi v Republiki Sloveniji trpeli pomanjkanje pitne vode, oziroma v 21. stoletju za vso pitno vodo uporabljali deževnico. Čeprav se v razvojnih programih države, daje prednost čiščenju odpadnih voda, kar je seveda prav, pa bodo takšni razvojni programi države težko prepričali prebivalce Suhe krajine, ki nimajo pitne vode, da je izgradnja čistilnih naprav in kanalizacijskega omrežja pomembnejša od izgradnje vodovodnega omrežja in pitne vode.

Predlog rešitev:

Prvi korak k razrešitvi tega izziva je bil že storjen, saj je glede na perečo problematiko z oskrbo z vodo prebivalcev Suhe krajine prišlo v letu 2006, skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor, do podpisa Dogovora o sodelovanju pri pripravi projekta vodooskrbe območja Suhe krajine, ki ga je podpisalo 7 občin, ki pokrivajo to območje in Ministrstvo za okolje in prostor s katerim podpisniki pristajajo na skupno delovanje za rešitev vodooskrbe Suhe krajine.

Nadaljnji koraki bi sledili v izdelavi investicijsko tehnične dokumentacije tako za obnovo starega vodovodnega sistema, ki ima neverjetne izgube in za novogradnjo na območjih, kjer vodovoda še ni s tem, da se vodovodni sistemi povežejo v mrežo.

Ministrstvo za okolje in prostor pa bi občinam nudilo vso podporo za rešitev in priskrbelo najboljše finančne vire, da bi občine to investicijo sploh lahko speljale.

Po študiji, ki pa jo je opravil Topos d.o.o. že meseca aprila 2006 je potrebno za rešitev problema vodooskrbe Občine Žužemberk zagotoviti 2.407.000.000,00 SIT, kar je dobrih 10 milijonov EUR.

Predlagamo tudi to, da bi MOP za celotno ozemlje Republike Slovenije uvedlo enotno ceno vode za kubični meter, saj je voda osnovna življenjska tekočina.

Zapisal: Vlado Kostevc, direktor občinske uprave